

УДК 620.2:658.87

ЕКСПЕРТИЗА ЯКОСТІ ТОВАРІВ ОСОБИСТОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ У РОЗДРІБНІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ МЕРЕЖІ М. ХАРКОВА

О.О. ГринченкоДоктор технічних наук, професор, завідуючий
кафедри*

Контактний тел.: (057) 349-45-60

E-mail: kaf_tamognya@mail.ru

Н.М. Пенкіна

Кандидат технічних наук, доцент**

Контактний тел.: (057) 349-45-60

E-mail: kaf_tamognya@mail.ru

В.В. Колесник

Асистент**

Контактний тел.: 050-302-90-60

E-mail: vkol84@mail.ru

*Кафедра технології харчування

**Кафедра товарознавства в митній справі
Державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61145

Ми представляємо результати досліджень експертизи якості туалетного мила, що реалізується у роздрібній торговельній мережі м. Харкова. Розглянуто органолептичні та фізико-хімічні показники якості дослідних зразків

Ключові слова: експертиза, товар, туалетне мило, дослідження, органолептичні показники, фізико-хімічні показники, якість

Мы представляем результаты исследований экспертизы качества туалетного мыла, которое реализуется в розничной торговой сети г. Харькова. Рассмотрены органолептические и физико-химические показатели качества исследованных образцов

Ключевые слова: экспертиза, товар, туалетное мыло, исследование, органолептические показатели, физико-химические показатели, качество

1. Вступ

Сучасний розвиток України ставить перед фахівцями проблему забезпечення населення товарами особистого призначення високої якості, що можливо тільки при проведенні експертизи, яка є бар'єром на шляху неякісної, фальсифікованої та небезпечної для здоров'я людини продукції. За даними статистики, вісім відсотків досліджених проб продукції особистого призначення, які ввозяться в Україну, не відповідають вимогам стандартів. Вітчизняні виробники також послабили увагу до проблеми якості. Тому експертиза якості даної групи товарів є актуальним питанням сьогодення.

2. Аналіз літературних джерел та постановка проблеми

До групи товарів особистого призначення входять: засоби для гоління, паперові серветки та туалетний папір, засоби особистої гігієни та засоби для догляду за ротовою порожниною, парфумерна та косметична

продукція, та засоби по догляду за шкірою обличчя та тіла.

Одним з поширених та необхідним засобом догляду за шкірою є мило туалетне – очищаючий косметичний засіб на основі солей синтетичних або натуральних жирних кислот. Класифікація мила визначається призначенням, складом, формою випуску та особливостями технологічного процесу отримання мила [1,2].

3. Мета та задачі досліджень

Метою статті є дослідження товарознавчих характеристик туалетного мила різних виробників, яке реалізується у роздрібній торговельній мережі м. Харкова. Зараз запропонована велика кількість різних видів мила, які відрізняються за формою, кольором, масою, упаковкою. Хоча ці параметри і впливають на вартість мила, його властивості та якість залежить виключно від якості сировини, з якої воно виготовлено. Товарознавча експертиза цього товару є дуже важливим елементом в формуванні ринку парфумерно-косметичної продукції, до якої відноситься туалетне мило.

4. Експериментальні дані та їх обробка

В якості об'єктів дослідження було взято десять зразків туалетного мила, яке реалізується у торговельній мережі м. Харкова.

Було проведено оцінку органолептичних та фізико-хімічних показників якості. У туалетному милі органолептичним методом визначали зовнішній вигляд, форму, колір і запах. Дані отримані під час експертизи органолептичних показників наведено у табл. 1.

Відповідно до табл. 1 можна стверджувати, що органолептичні показники всіх зразків відповідають вимогам ДСТУ 4537:2006 «Мило туалетне» [3].

Важливими фізико-хімічними чинниками якості мила є якісне число, масова доля вільного лугу, температура застигання жирних кислот, кислотність та початковий об'єм піни.

Загальним показником, який характеризує якість мила, є вміст жирних кислот (у вигляді солей). Щоб гарантувати споживачу визначену кількість мила, незалежно від номінальної ваги, у нормативно-технічній документації на всі види твердого мила введено показник – якісне число: це фактичний вміст жирних кислот у шматку мила в грамах.

У нормативній документації обмежується температура застигання жирних кислот, які виділяють з твердого мила. Для більшості твердих видів мила титр коливається в межах 34-42°C. Зниження титру мила призводить до підвищення швидкості його розчинності та стиранності, що сприяє підвищеному розходу мила.

Особливу увагу приділяють вмісту вільного лугу, який подразнює шкіру. Тому його вміст в туалетному милі не має перевищувати 0,2%.

Кислотність середовища має важливе значення. Здорова шкіра має слабокислу реакцію - рН 5,5. Вплив мила, що має лужну реакцію, змінює кислотність шкіри і руйнує дуже важливу захисну жирову плівку. Це створює умови для розмноження хвороботворних мікробів [4].

Якість мила тим вище, чим більше воно може дати піни і наскільки вона буде стійкою. Тому вважали за доцільне визначити початковий об'єм піни.

У нижченаведених рис. 1-4 надані експериментальні дані отримані під час дослідження вищеназваних показників.

Аналізуючи отримані дані, можна сказати, що якісне число дослідних зразків відповідає вимогам нормативних документів. Найвищий показник має ТМ «Protex» - 91г, найнижчий ТМ «Шик» - 78г.

Відповідно до рис. 2, у досліджених зразках температура застигання жирних кислот коливається у допустимих межах від 36 до 41°C. Зразком з високою температурою застигання є ТМ «Dove» - 41°C, з низькою – ТМ «Protex» - 36°C.

Масова доля вільного лугу досліджена в зразках відповідає якісним вимогам. Найменший вміст вільного лугу, а саме 0,12%, міститься у ТМ «Шик», найбільший – 0,17% у ТМ «Protex».

Таблиця 1

Органолептична оцінка якості туалетного мила

Досліджувані зразки	Найменування показника якості			
	Зовнішній вигляд	Форма	Колір	Запах
Зразок 1. Гліцеринове туалетне мило «Palmolive»	Однорідне. Чіткий штамп, рівний зріз	Характерна	Коричнево-жовтий, характерний	Приємний, властивий
Зразок 2. Мило туалетне з бактерицидною дією «Safeguard»	Однорідне.		Жовтий, характерний	Різкий, властивий
Зразок 3. Мило косметичне «Чистая линия»	Однорідне. На поверхні присутні полоси.		Бірюзовий, характерний	Приємний, властивий
Зразок 4. Крем-мило з біодобавками «Шик»	Однорідне. Не чіткий штамп		Білий, характерний	Властивий
Зразок 5. Туалет-не крем-мило «Emili»	Однорідне Не чіткий штамп	Характерна	Біло-жовтуватий	Різкий, не властивий
Зразок 6. Мило туалетне «NIVEA»	Однорідне.		Рожевий	Властивий
Зразок 7. Крем-мило «Dove»	Однорідне. Чіткий штамп, рівний зріз		Світло-зелений, характерний	Приємний, властивий
Зразок 8. Мило туалетне «Самау»	Однорідне. Не чіткий штамп	Характерна	Світло-коричневий, характерний	Шоколадний, приємний, властивий
Зразок 9. Мило туалетне «Dugi»	Неоднорідне. На поверхні присутні полоси		Білий, характерний	Приємний, властивий
Зразок 10. Антибактеріальне мило «Protex»	Однорідне. Не чіткий штамп		Рожевий, характерний	Властивий

Початковий об'єм піни туалетного мила коливався у межах від 350 до 380 см³, найнижчий об'єм піни у мила ТМ «Palmolive», «Чистая линия», «Dove», він складає - 350 см³, а найвищий у ТМ «Safeguard», «Camay» - 380 см³, але ці значення знаходяться в межах, що нормуються.

Під час дослідження кислотності середовища було виявлено, що усі зразки мила мали слаболужне рН середовище – це говорить про високі споживні характеристики.

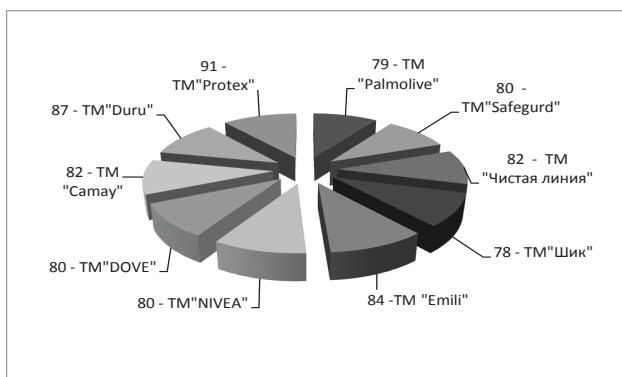

Рис. 1. Якісне число (масова доля жирних кислот у перерахунку на номінальну масу шматка 100г), г

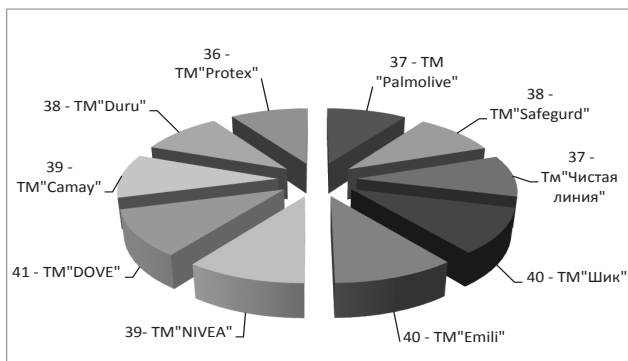

Рис. 2. Температура застигання жирних кислот, °C

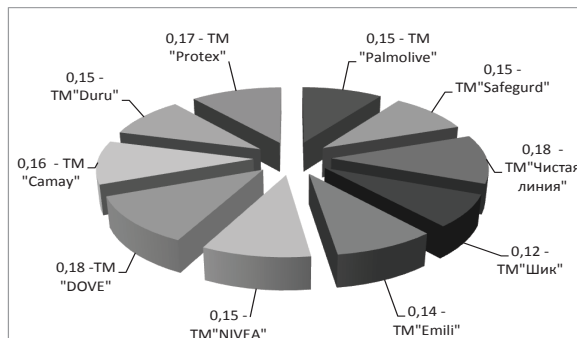

Рис. 3. Масова доля вільного лугу, %

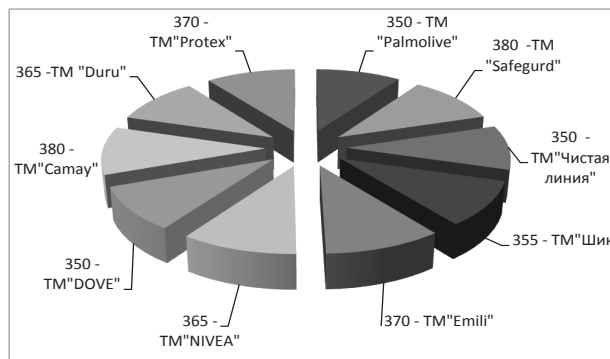

Рис. 4. Початковий об'єм піни, см³

5. Висновки

За проведеною товарознавчою оцінкою якості дослідних зразків недостатньо якісним є тверде мило торгової марки «Emili», тому що за органолептичними показниками воно має нечіткий штамп на поверхні та різкий не властивий запах, який не відповідає аромату, зазначеному в складі на упаковці.

Таким чином, дослідивши ринок туалетного мила можна стверджувати, що асортимент та якість мила, окрім товару торгової марки «Emili», запропонованого у роздрібній торговельній мережі, повністю задовольняє попит споживачів.

Література

1. Коваленко, Р.М. Особливості товарного ринку мила в Україні [Текст] / Р.М. Коваленко // Побутова хімія. – 2012. – № 5-6. - С. 20-22.
2. Обзор рынка мыла: [Электронный документ]. – Режим доступа </>[http:// www.atlant.ru](http://www.atlant.ru).
3. ДСТУ 4537:2006 «Мило туалетне».
4. Каштанов, С.В. Обзор рынка синтетических миющих средств Украины [Текст] / С.В. Каштанов // Консалтинг. – 2012. – № 2. - С. 16-18.

Abstract

The article describes the problem of insufficient goods, with which consumers in Kharkov can be provided. The main objective of the study is to assess the quality of ten kinds of soap, sold in shops of Kharkov, and to define the samples, which do not meet standard requirements. The application of modern methods of the quality estimation allows determining the falsification of goods and preventing their sale in the market. During the examination the organoleptic and physicochemical parameters of quality, normalized by State Standard, were estimated. The results of the examination of samples provide a conclusion on the quality of the introduced ten kinds of soap of different brands, and can be used by consumers when choosing a brand

Keywords: examination, goods, soap, research, organoleptic parameters, physicochemical parameters, quality